

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

3. oktober 2007

FVM 458

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.- 23. oktober 2007

1. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere og forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
- *Politisk enighed*
KOM (2007) 484

Side 3

2. Forslag til Rådets forordning om den fælles markedsordning for vin og om ændring af visse forordninger
- *Drøftelse*
KOM (2007) 372

Side 6

3. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik
- *Politisk enighed*
KOM (2007) 122

Side 14

4. Bulgariens anmodning til Rådet om godkendelse af statsstøtte til bulgarske landmænd ramt af tørke
- *Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 18

5. Rumæniens anmodning til Rådet om godkendelse af statsstøtte til rumænske landmænd ramt af tørke
- *Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 20

- 6.** (Evt.) Forslag til midlertidig suspendering af importtold for korn
- *Drøftelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 22
- 7.** Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2008 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande for Østersøen
- *Vedtagelse*
KOM (2007) 492
Side 25
- 8.** Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2008
- *Drøftelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 28
- 9.** Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om opnåelse af bæredygtighed i EU's fiskeri ved hjælp af et maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY)
- *Vedtagelse af rådskonklusioner*
KOM (2006) 360
Side 30
- 10.** Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om definition, betegnelse, præsentation og mærkning af spiritus.
- *Vedtagelse*
KOM (2005) 125
Side 35
- 11.** Dyresundhedsstrategi for Den Europæiske Union (2007-2013)
- *Præsentation*
KOM (2007) 539
Side 35

Punkterne fra 1- 9 hører under Fødevarerministeriets ressort.

Punkt 10-11 hører under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes ressort.

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 22.- 23. oktober 2007

1. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere og forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) KOM (2007) 484

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 13. september 2007. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

I sin rapport til Rådet om gennemførelsen af krydsoverensstemmelseskravene af 29. marts 2007 fremsatte Kommissionen forenklingsforslag til krydsoverensstemmelsessystemet. Rådet anmodede på rådsmødet den 11. juni 2007 Kommissionen om at sikre, at de planlagte lovgivningsmæssige foranstaltninger vedtages hurtigt og om muligt anvendes allerede i 2007. På den baggrund har Kommissionen den 29. august 2007 fremsat forslag til ændring af forordning (EF) nr. 1782/2003 og forordning (EF) nr. 1698/2005.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 484 af 29. august 2007 fremsat forslag om ændring af enkeltbetalingsordningen, for så vidt angår reglerne om krydsoverensstemmelse og om landbrugerens råddighedsperiode. Forslaget er oversendt til Rådet den 29. august 2007.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37, stk. 2, tredje afsnit og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22-23. oktober 2007 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget indebærer følgende ændringer af forordning (EF) nr. 1782/2003 og forordning (EF) nr. 1698/2005:

- Hjemmel til at indføre bagatelgrænser på krydsoverensstemmelsesordningen:
 - Medlemsstaterne kan vælge at undlade at gennemføre nedsættelser på 50 EUR og derunder pr. landbruger pr. kalenderår.
 - Medlemsstaterne kan beslutte at undlade at sanktionere mindre overtrædelser, medmindre der er tale om overtrædelser, der udgør en direkte risiko for menneskers eller dyrs sundhed. Kontrolmyndighederne skal dog foretage en særlig opfølgning, medmindre landbrugeren umiddelbart foretager afhjælpende foranstaltninger, der bringer overtrædelserne til ophør.
- 10-måneders rådighedsperioden ændres, således at ansøger skal have arealet til rådighed den 15. juni, der er sidste dato for fastsættelse af ansøgningsfristen i medlemslandene.
- Præcisering af landbrugernes ansvar i forhold til krydsoverensstemmelse i tilfælde af overdragelse af arealer i løbet af kalenderåret:
 - Støtteansøger holdes ansvarlig for overholdelse af krydsoverensstemmelsesreglerne i hele støtteåret, medmindre han kan dokumentere, at overtrædelserne ikke direkte kan tilskrives ham selv eller erhverver, såfremt han har overdraget sin landbrugsjord i løbet af det pågældende kalenderår.
 - Kontrolmyndigheden skal underrette landbrugeren om alle konstaterede overtrædelser og foretage opfølgende kontrol.
- Indfasning af krydsoverensstemmelsesordningen i de nye medlemsstater:
 - Krydsoverensstemmelsesreglerne indføres over en 3-årig periode fra 1. januar 2009 respektivt 1. januar 2012 (Rumænien og Bulgarien).
 - Samme indfasningsperiode gælder for krydsoverensstemmelsesreglerne under landdistriktsordningerne.

Udtalelser

Europa-Parlamentet forventes at udtale sig den 13. december 2007.

Konsekvenser

Forslaget indebærer ændring af bekendtgørelse nr. 297 af 22. marts 2007 om krydsoverensstemmelse.

Forslaget kan indebære statsfinansielle konsekvenser, idet forpligtelsen for kontrolmyndigheden til at gennemføre en særlig opfølgning – afhængig af den nærmere forpligtelse i forbindelse hermed – kan forøge arbejdet i forbindelse med gennemførelsen af kontrollen.

Den nuværende 10-måneders rådighedsperiode har medvirket til at vanskeliggøre ejendomshandler, forpagtninger m.v., ligesom den har været en stor administrativ byrde for ansøger og administrationen. Fastsættelsen af en rådighedsdato vil imødekomme disse vanskeligheder. For medlemslande, der har en ansøgningsfrist, der ligger forud for den 15. juni, medfører forslaget imidlertid, at der bliver tale om en ny rådighedsperiode løbende fra ansøgningsfristen til 15. juni. For Danmarks vedkommende fører forslaget til, at den nye rådighedsperiode ligger fra ca. 21. april og til 15. juni.

Høring

Notatet er sendt i høring i § 2-udvalget (landbrug) den 12. september 2007.

Landbrugsraadet skriver i høringssvar af 13. september 2007, at Landbrugsraadet finder det positivt, at Kommissionen vil afskaffe den gældende 10 måneders rådhedsperiode. I stedet vil man dog indføre den 15. juni som skæringsdato. Det vil de facto indebære, at der fortsat vil være en rådhedsperiode, nemlig tidsrummet mellem ansøgningsdagen og den 15. juni. Dette finder Landbrugsraadet unødigt og anbefaler derfor, at skæringsdatoen bliver lig med den dato, som de enkelte lande har fastsat som ansøgningsfrist i de enkelte år.

Landbrugsraadet kan tiltræde forslagets bagatelgrænse for støttereduktioner, idet man dog finder, at den foreslåede grænse på 50 EUR er meget lav.

Endelig er Landbrugsraadet meget tilfreds med, at der foreslås hjemmel i RFO 1782/2003 til at indføre en tolerancetærskel for mindre overtrædelser af kravene under ordningen for krydsoverensstemmelse.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark finder, at krydsoverensstemmelse er, og fortsat skal være, et centralt element i den fælles landbrugspolitik. Danmark hilser derfor forslaget velkomment, idet det ses som et skridt i retning af at sikre en mere ensartet implementering og enkel ordning omkring krydsoverensstemmelse, der samtidig er lettere at administrere.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være generel tilslutning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. september 2007 forud for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. september 2007 jf. samlenotat af 13. september 2007.

Kommissionens beretning til Rådet om anvendelse af krydsoverensstemmelsessystemet (KOM (2007) 147) blev forelagt Folketingets Europaudvalg senest den 8. juni 2007 forud for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. – 12. juni 2007, jf. samlenotat af 1. juni 2007.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Forslag til Rådets forordning om den fælles markedsordning for vin og om ændring af visse forordninger

KOM(2007) 372

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 13. september 2007. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af forordningen om den fælles markedsordning for vin. Forslag om reform af markedsordningen for vin sigter mod en større markedsorientering i EU's vinsektor. Det sker ved at afskaffe alle eksisterende markedsforanstaltninger omfattende støtte til destillation, støtte til privat oplagring og støtte til at anvende druemost. De budgetmidler, der i dag er allokert til markedsforanstaltninger, foreslås dels overført til såkaldte nationale støtteprogrammer og dels overført til landdistriktsprogrammet som en ekstra konvolut til vinproducerende lande. Hensigten med programmerne er at understøtte overgangen til en bæredygtig vinproduktion gennem en række konkrete foranstaltninger. De nationale støtteprogrammer indeholder støtte til salgsfremme i 3. lande samt til produktionsmæssige tiltag som hjælp til investeringer i ny teknik, overgang til mere hensigtsmæssige druesorter m.m. Tiltagene i landdistriktsprogrammerne er generelt af bredere socioøkonomisk karakter og indeholder fx miljøvenlig drift og kulturlandskabsstøtte. Med henblik på at stabilisere markedet umiddelbart efter bortfaldet af markedsforanstaltningerne foreslår Kommissionen, at der gives rydningspræmier i perioden 2009-2013. Målet er, at 200.000 ha vindyrkningsareal ryddes. De ryddede arealer indlemmes i enkeltbetalingsordningen. Endelig foreslås reglerne for vinfremstilling og mærkning forenklet og tilpasset internationale regler.

Baggrund

Kommissionen fremsatte den 4. juli 2007 forslag til Rådets forordning om den fælles markedsordning for vin og om ændring af visse forordninger.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er en udmøntning af de seneste års drøftelser, der officielt indledtes med Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet "Mod en bæredygtig europæisk vinsektor" af 22. juni 2006. Meddelelsen blev drøftet på rådsmøderne (landbrug og fiskeri) i juli og september 2006. På baggrund af disse drøftelser samt efterfølgende udtalelser fra interessenter, nationale myndigheder og Europa-Parlamentet, har Kommissionen udarbejdet et forslag til ændring af den fælles markedsordning for vin.

Forslaget forventes at være på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober 2007 med henblik på drøftelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget skal ses i forlængelse af de gennemførte reformer af den fælles landbrugspolitik i 2003, 2004 og 2006 samt senest reformforslaget om markedsordningen for frugt og grønt, som blev vedtaget på rådsmødet den 11.-12. juni 2007, hvorefter alle de store landbrugssektorer er blevet reformeret, bortset fra vin.

Forslaget tager endvidere højde for forslag til forordning om én fælles markedsordning for landbrugsvarer. Visse regler om bl.a. forvaltningskomitéen vil blive indarbejdet i den fælles markedsordning, ligesom visse horisontale regler, der er fælles for flere landbrugsprodukter, som fx udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne og Kommissionen og samhandel med tredjelande, er blevet opdateret og forenklet, således at de let kan indarbejdes i den fælles markedsordning.

Kommissionens mål med reformen er, at markedsordningen for vin skal forenkles og så vidt muligt bringes i overensstemmelse med den reformerede landbrugspolitik. Samtidig skal reformen imødegå en række af de problemer og tendenser, der præger sektoren:

- Oversøiske producenter vinder stadig større markedsandele i EU.
- Forbruget af vin i EU er faldende.
- Der er en stor overskudsproduktion.
- Det nuværende regelsæt er meget indviklet.

Formålet med reformen vil være, at:

- Styrke europæisk vinproduktions konkurrenceevne, styrke EU-vines omdømme samt genvinde og forøge markedsandele i såvel EU som i 3. lande.
- Skabe et enkelt og klart regelsæt, der effektivt kan skabe en balance mellem udbud og efterspørgsel.
- Bevare de bedste traditioner inden for europæisk vinproduktion, samt opretholde livet i landdistrikterne og tage hensyn til miljøet i alle led af produktionen.

Derudover skal EU's nye vinpolitik tage højde for samfundets øgede fokus på sundhed og forbrugerbeskyttelse, behovet for forenelighed med WTO-reglerne og sammenhæng med reformen af den fælles landbrugspolitik (CAP) samt overensstemmelse med de fremtidige økonomiske rammer.

Reformens hovedlinjer

Forslaget indebærer en reform i to trin. Første fase fra 2008-2013 skal sikre, at markedsbalancen genoprettes ved at afskaffe markedsforanstaltningerne og derefter hjælpe ikke-konkurrencedygtige vinproducenter til at ophøre med vinproduktion bl.a. gennem rydningsordningen. Fra 1. januar 2014, når markedsbalancen forventes at være genoprettet, indledes anden fase i reformen med at ophæve plantningsforbudet. Der vil gennem hele perioden blive introduceret nye tiltag, der kan øge konkurrenceevnen og forbedre strukturen i sektoren.

Afskaffelse af markedsforanstaltningerne

Forslaget medfører, at støtten til destillation bliver fjernet, herunder støtten til destillation af biprodukter, støtten til destillation af vin til konsumalkohol, støtten til destillation af vin fremstillet af druesorter med dobbelt klassificering og støtten til krisedestillation. Endvidere afskaffes støtten til privat oplagring samt støtten til at anvende druemost til bl.a. berigelse, ligesom eksportrestitutterne fjernes. Begrundelsen for en umiddelbar afskaffelse af de eksisterende markedsforanstaltninger er, at de ikke har været tilstrækkeligt effektive i forhold til at nedbringe overskudsproduktionen, og at de er med til at holde EU's vinproduktion kunstigt oppe.

Overførsel af midler til landdistriktsprogrammet

En del af de midler, der frigøres ved at afskaffe markedsforanstaltningerne, overføres til landdistriktsprogrammet. De overførte midler skal være øremærket til vinproducerende regioner, og kan blandt andet gå til investeringer i ny teknik, etableringsstøtte til yngre producenter, støtte til producentorganisationer, støtte til at bevare traditionelle kulturlandskaber og støtte til miljøforanstaltninger m.v. På årsplan vil de overførte beløb stige fra 100 mio. € i 2009 til 400 mio. € i 2014 og frem.

Overførsel af midler til nationale konvolutter

Af de frigjorte budgetmidler vil der blive overført 634 mio. € til nationale konvolutter i 2009 og derefter 879 mio. € i 2010 faldende til 858 mio. € i 2013. Fra 2015 og frem vil der blive overført 850 mio. € pr. år. Hvert år vil en nærmere fastsat procentdel af de nationale konvolutter gå til salgsfremme i 3. lande. Der er i 2009 og frem reserveret minimum 120 mio. € pr. år.

De nationale konvolutter vil blive fordelt til medlemsstaterne på grundlag af deres vindyrkningsareal, produktionsmængde og historiske udgifter. Fordelingen sker som udgangspunkt efter satserne ¼ areal, ¼ produktion og ½ udgifter. Fordelingen til de enkelte medlemsstater fremgår af bilag II til forslaget. For så vidt angår midlerne til salgsfremme sker fordelingen med ½ areal og ½ produktion. Programmerne kan ikke co-finansieres af medlemsstaterne, men der er mulighed for at give statsstøtte til salgsfremme og til høstforsikringer i overensstemmelse med statsstøttereglerne. Medlemsstaterne kan anvende midlerne i forbindelse med iværksættelsen af 5-årige støtteprogrammer. Formålet er at øge konkurrenceevne og markedstilpasning i sektoren. Medlemsstaterne udarbejder selv programmerne, der skal tilpasses deres specifikke behov. Programmerne skal forelægges Kommissionen og skal indeholde mindst to af følgende fem foranstaltninger:

- Omstrukturering/omstilling (fx nye sorter el. ny teknik).
- Salgsfremme i 3. lande (dette er obligatorisk, og en bestemt procentdel af de afsatte midler skal gå til sådanne aktiviteter).
- Grøn høst (høst af umodne druer).
- Gensidige forsikringsfonde, der skal sikre mod konjunktursvingninger (midlertidige og faldende støtte til administrative omkostninger).
- Høstforsikringer (støtte til forsikringspræmier).

Deltagelse i de nationale støtteprogrammer (omstilling/omstrukturering og grøn høst) medfører krav til producenterne om krydsoverensstemmelse. Overtrædelse af reglerne sanktioneres ved reduktion i støtteudbetalingen fra de nationale støtteprogrammer.

Rydning

Ved at fjerne de traditionelle markedsforanstaltninger gøres det vanskeligt for visse producenter at opretholde produktionen. Derfor bliver de nuværende rydningspræmier opretholdt og udbygget i en overgangsperiode fra 2008-2013. For at tilskynde til hurtig omlægning vil præmierne være høje i begyndelsen for derefter at falde frem til 2013, hvor de vil blive afskaffet. I 2009 vil præmierne udgøre 7.174 €/ha, mens de i 2013 vil være på 2.938 €/ha. Ifølge forslaget bilag 9 er der således afsat € 430 mio. til rydningspræmier i 2009. De afsatte midler falder degressivt i perioden, til € 59 mio. i 2013. Medlemsstaterne har endvidere mulighed for tildeling af top-up ved hjælp af nationale midler. De ryddede arealer vil blive indlemmet i enkeltbetalingsordningen og tildelt betalingsrettigheder.

I hele EU-27 kan 200.000 ha vindyrkningsarealer ryddes under denne ordning. Det vil være producentens beslutning, om et areal skal ryddes. På nuværende tidspunkt kan medlemsstaterne forbyde rydning, hvilket har medført, at den eksisterende ordning stort set ikke bruges. Medlemsstaterne vil efter forslaget have mulighed for at stoppe rydning, når det samlede ryddede areal udgør 10 % af det pågældende lands vinarealer. På særligt miljøfølsomme arealer kan rydning helt forbydes. Dette areal må dog ikke overskride 2 % af landets samlede vinareal. Endvidere kan medlemsstaterne udelukke bjergområder og stejle skråninger fra rydningsordningen. Rydningsordningen kan alene finde anvendelse i medlemsstater med en vinproduktion på over 25.000 hl/år.

Enkeltbetalingsordningen

De ryddede arealer tildeles betalingsrettigheder. Tildelingen af betalingsrettigheder til disse arealer skal sammen med rydningspræmien være med til at forstærke incitamentet til endeligt ophør med vindyrkning, idet det giver producenterne mulighed for at overgå til anden produktion. Der kan maksimalt tildeles 350 €/ha i afkoblet direkte støtte.

Forbud mod nyplantninger

Forbudet mod nyplantninger opretholdes indtil 31. december 2013. Begrundelsen er, at markedet skal stabiliseres, dvs. at de nye tiltag, der findes i reformen, som fx støtte til rydning og omstrukturering, skal have tid til at virke. Fra 2014 vil forbudet dog blive definitivt ophævet, så producenterne frit kan udvide deres bedrifter. Forbudet mod nyplantninger gælder dog ikke i medlemsstater, hvor produktionen er under 25.000 hl/år.

Mærkning, geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser

Kommissionen vil forenkle og tilpasse de nuværende regler om mærkning, geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser til de regler, der gælder for andre landbrugsprodukter og fødevarer bl.a. det horisontale mærkningsdirektiv og WTO's regler. Endelig skal der skabes en bedre overensstemmelse mellem kvalitetspolitik og mærkningsregler.

Vinfremstillingsmetoder (ønologiske metoder)

For at sikre større fleksibilitet foreslår Kommissionen, at kompetencen til at godkende ønologiske metoder og behandlingsmetoder overføres fra Rådet til Kommissionen. Bestemmelserne om metoder til forhøjelse af det naturlige alkoholindhold samt syring og afsyring bevares dog som rådskompetence.

Det fremgår af forslaget, at Den Internationale Vinorganisation, OIV's regler skal anvendes for produkter, der skal eksporteres. Forslaget indebærer endvidere, at der indføres et forbud mod at forhøje det naturlige alkoholindhold i vin ved at tilsætte sukker (chaptalisering), hvorfor der fremover kun kan anvendes druemost til dette formål. Endelig opretholdes forbudet mod sammenblanding af EU-vin med vin med oprindelse i tredjelande samt forbudet mod at anvende druemost fra tredjelande til vinfremstilling.

Miljøtiltag

For at få del i de nationale støtteprogrammer skal producenterne opfylde kravene til krydsoverensstemmelse. Alle vindyrkningsarealer (herunder også ikke-ryddede) arealer vil blive indlemmet i enkeltbetalingsordningen og dermed underlagt krav om krydsoverensstemmelse. En del midler overføres fra markedsforanstaltningerne (søjle I) til landdistriktsmidlerne (søjle II), hvor der ydes støtte til miljøtiltag i landområder. Endelig kan rydning begrænses i særligt miljøfølsomme områder.

Salgsfremme

En forholdsvis stor del af de midler, der allokeres til de nationale støtteprogrammer, skal gå til markedsføringstiltag i 3.-lande. Disse tiltag finansieres af fællesskabet med max. 50 %, organisationerne min. 20 % og medlemsstaterne op til 30 %. Landdistriktsmidlerne kan ligeledes gå til markedsføring. Endelig indebærer forslaget, at der opstilles rammer for producent- og brancheorganisationer, så de enkelte producenter bliver organiseret i enheder, der effektivt kan udnytte de muligheder for koordineret markedsføring, der ligger i markedsordningen.

Endelig vil nye kampagner kunne iværksættes på det indre marked for at oplyse forbrugerne om ansvarligt indtag af vin. Disse kampagner vil blive finansieret via markedsordningen for salgsfremme.

Konsekvenser

Budget

Udgifterne til den nuværende markedsordning svinger fra år til år, da de markedsregulerende redskaber er produktionsafhængige. Almindeligvis udgør markedsordningen for vin mellem 2,5 % og 5,5 % af de samlede udgifter til landbrugspolitikens søjle I. Forslaget indebærer, at en del af den produktionsafhængige støtte afkobles og overføres til enkeltbetalingsordningen, mens de resterende midler overføres til nationale støtteprogrammer, rydningspræmien og landdistriktsordningen. Reformen vil derfor formentlig medføre større forudsigelighed for EU's budget på dette område. I Kommissionens budgetoverslag ligger de samlede udgifter på mellem 1.311 og 1.319 mio. €/år fra 2009-2013. Dette synes at være i overensstemmelse med Kommissionens udtalelser om budgetneu-

tralitet, da de samlede udgifter til markedsordningen i de næste år anslås til at ligge lidt over dette beløb (1.487 mia. € i 2007 og 1.377 mia. € i 2008).

I den nuværende markedsordning udgør markedsforanstaltningerne og eksportrestitutionerne ca. 60 % af budgettet. Den resterende del af budgettet går dels til omstrukturering (ca. 37 %) og dels til rydningspræmier (omkring 2-3 %).

Midlerne skal efter reformen fordeles mellem rydning, enkeltbetalingsordningen, nationale støtteprogrammer og landdistriktsordningen. Rydningspræmierne vil gradvist blive formindsket frem til 2013, hvor de ophører helt. Den budgetmæssige fordeling vil i 2015 være som følger:

- Ca. 30 % overføres til landdistriktsprogrammet
- Ca. 64 % bruges til de nationale støtteprogrammer (heraf skal omkring 15 % gå til salgsfremme)
- Ca. 5 % overføres til enkeltbetalingsordningen

Lovgivningsmæssig effekt

Forslaget forventes at få lovgivningsmæssige konsekvenser, idet der kan blive tale om mindre tilpasninger i bekendtgørelse nr. 708 af 18. juli 2000 om dansk vinproduktion samt bekendtgørelse nr. 582 af 6. juni 2007 om tilvirkning af vin for så vidt angår mærkningsregler, geografiske betegnelser og ønologiske metoder.

Effekt på markedsbalance, prisdannelse og erhvervets indkomster

For at opnå en markedsstabiliserende effekt af reformen skal sektorens strukturelle problemer løses. Dette er formålet med at afskaffe de eksisterende støtteforanstaltninger, der har bidraget til at opretholde overskudsproduktionen. Ifølge Kommissionen vil dette tiltag bevirke, at overskydende vin ikke fjernes fra markedet, og på kort sigt medføre en nedgang i priser og indkomster. De kortsigtede negative effekter søges imødegået igennem rydningsordningen, der kan skabe en mere glidende overgang mod øget markedsorientering. På langt sigt vil markedet blive bragt i balance ved, at produktionen tilpasses efterspørgslen. Redskaberne i de nationale støtteprogrammer samt landdistriktsprogrammerne kan yderligere bidrage til at skabe og støtte en mere bæredygtig strukturudvikling. Effekten beror dog på, hvilke redskaber fra disse ordninger, de enkelte medlemslande vælger at bruge.

Effekter på konkurrenceevnen

Europæisk vinproduktion er hæmmet af en stor andel af meget små produktionsenheder, fraværet af en effektiv markedsføringsstrategi samt en meget høj grad af regulering af produktionsmetoder og mærkning. Kommissionen antager, at forslagens forenklingstiltag, mulighederne for nyplantninger i 2014 samt den øgede fokus på salgsfremme i specielt tredjelande vil afhjælpe denne situation bl.a. ved at åbne for nye markeder og øge kendskabet til EU's kvalitetsvine.

Udtalelser

Europa-Parlamentet forventes at udtale sig den 12. december 2007.

Høring

På §2-udvalget (landbrug) den 3. juli 2007 spurgte Landbrugsraadet, hvorfor man vil tildele støtte fra nationale konvolutter og landdistriktsprogrammer i stedet for blot at lægge vinarealerne ind under Enkeltbetalingsordningen.

Fødevareministeriet (FVM) svarede, at alle arealer med forslaget til vinreformen kan være grundlag for enkeltbetalingsordningen, men kun de ryddede arealer (200.000 hektar ud af 3,4 mio. hektar) får nye betalingsrettigheder. Flere af de vinproducerende medlemslande har udtrykt ønske om særlige tiltag, da vinsektoren er i vanskeligheder.

Landbrugsraadet bemærkede, at der ville blive et øget incitament til at dyrke vinarealerne med andre afgrøder. Man spurgte desuden til om mærkningsreglerne ville blive ændret og om der fortsat ville være mulighed for geografiske betegnelser.

Dertil svarede FVM, at mærkningsreglerne ville blive ændret, og at der i forhold til geografiske betegnelser ville blive ens regler for bordvine med og/eller uden geografiske betegnelser, så man kan angive druesort og årgang også på bordvine uden geografiske betegnelser. Reglerne i mærkningsdirektivet vil blive suppleret.

Endelig spurgte Landbrugsraadet, om man nationalt vil kunne beslutte at give alle vinarealer betalingsrettigheder.

FVM svarede, at spørgsmål af den detaljeringsgrad må vente til det endelige forslag foreligger. Det blev tilføjet, at nationale støtteprogrammer også vil være EU-finansieret (nationale konvolutter).

Foreningen af Danske Vinavlere har ved brev af 23. juli 2007 tilkendegivet, at foreningen som udgangspunkt er enige i Kommissionens målsætning med forslaget, at forbedre konkurrenceevnen, at skabe enklere og mere effektive regler og omlægning af støtteordningerne. Foreningen finder dog, at forslaget om forbud mod tilsætning af sukker til druemost er helt uacceptabelt for dansk vinavl. At afhjælpe en overproduktion i Sydeuropa med et forbud der hovedsagelig rammer Nordeuropa, synes helt ude af proportioner. Når omlægningen af støtteordningerne samtidigt hovedsagelig tilgodeser Sydeuropa og ikke nævner dansk vinavl i de fremtidige direkte kvalitetsforbedrende ordninger, finder foreningen ikke at vinavlen stilles lige i EU.

Foreningen finder ikke, at forslaget om ensartet mærkning af vin tilgodeser kvalitetsvin. Man har netop fået godkendt dansk vin med geografisk betegnelse som netop fremhæver kvalitetsvin frem for bordvin. Kvalitetsvinen med geografisk betegnelse muliggør årgangsbetegnelse og druesort til forskel fra bordvin. Med Kommissionens forslag skal dette gælde for alle sorter fra næste år.

Endelig mener foreningen, at det ikke kan afvises, at der indenfor de næste 3 – 5 år bliver behov for en forøgelse af arealet til vindyrkning, f.eks. til 150 HA. Man ønsker derfor, at dette bliver taget med i forhandlingerne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at en reform af vinsektoren bør fokusere på en øget markedsorientering og liberalisering af ordningen. Regeringen finder det væsentligt, at reformen af vinordningen er i tråd med tidligere reformer af markedsordninger for landbrugsvarer samt, at udgiftsloftet fra Det Europæiske Råd i Bruxelles 2002 for perioden 2007-2013 respekteres som i landbrugsreformen fra 2003. Regeringen finder, at budgettet samlet set bør falde, og at reformen som minimum bør være budgetneutral og lægger vægt på, at forslaget ikke medfører øgede totale udgifter, såvel nationale som EU-midler til den fælles landbrugspolitik.

Endvidere skal en reform, inkl. eventuelle krisestyringsforanstaltninger, overholde de forpligtelser, der følger af internationale aftaler, herunder inden for WTO-reglerne. Principielt finder regeringen, at krisestyringsforanstaltninger bør undgås, og at salgsfremmeforanstaltninger bør begrænses i videst muligt omfang.

Regeringen finder endvidere, at tilsætning af sukker fortsat bør være muligt, idet sukkertilsætning er nødvendig til vinproduktion i de nordlige EU-lande.

Det er desuden regeringens holdning, at det bør være klart, at sundhedsanprisninger af fødevarer, herunder af alkoholiske drikkevarer, bør behandles i de generelle regler herom.

Endelig bør reformen fokusere på en mærkbar forenkling af hele EU-regelsættet, herunder særligt af reglerne for mærkning og oprindelsesbetegnelser, idet der må sikres overensstemmelse med de horisontale regler for mærkning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er blandt medlemslandene generel enighed om behovet for en dybdegående reform af markedsordningen for vin.

Flertallet af medlemslande forventes at støtte en reform. Endvidere forventes der at være en generel tilslutning til en reformmodel i 2 trin, hvor der i en kortere periode kan ydes støtte til rydning samtidig med, at forbudet mod nyplantninger opretholdes, så planen om ophør af støtte til destillation, oplagring m.m. ikke får så store økonomiske konsekvenser for sektoren.

En gruppe af lande, heriblandt de største vinproducerende lande, forventes at være betænkelige ved omfattende rydning som et dominerende tiltag. De ønsker i stedet større fokus på støtte til markedsføring, samt fremme af kvalitet og konkurrenceevne, en mere glidende overgang samt større nationale konvolutter. På den måde vil der kunne tages hensyn til særlige lokale behov og mulighed for kriseforanstaltninger.

En række nordligt beliggende lande ønsker fortsat at kunne berige vinen med sukker.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. september 2007 forud for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. september 2007 jf. samlenotat af 13. september 2007.

Det forventede forslag har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. juli 2007 forud for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli, jf. samlenotat af 5. juli 2007.

Der er oversendt grundnotat den 26. juli 2007.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik KOM (2007) 122

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2007.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

I forslaget til ændring af regler for finansiering af den fælles landbrugspolitik foreslås det bl.a. at medlemsstaterne offentliggør informationer om modtagere af midler fra Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Videre foreslår Kommissionen en skærpelse af regelsættet for nedsættelse af de månedlige og øvrige foreløbige betalinger/refusioner af landbrugsstøtte til medlemsstaterne i specifikke situationer. Desuden foreslås det, at øge Kommissionens mulighed for at anvende finansielle korrektioner i forbindelse med efterfølgende regnskabskontrol.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 122 af 20. marts 2007 fremsendt forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik. Forslaget er oversendt til Rådet den 21. marts 2007.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37, stk. 2, tredje afsnit, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Sagen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober 2007 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Kommissionens forslag er todelt. Dels ønsker Kommissionen at fastsætte de nærmere bestemmelser for offentliggørelse af oplysninger om modtagere af EF-midler, dvs. udmøntning af det krav, der blev indsat i finansforordningen ved Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1995/2006. Dels ønsker Kommissionen at afhjælpe en række udestående problemer som forhindrer en effektiv anvendelse af forordningen. Forslagets to hovedformål er opdelt i 5 delelementer:

1. Offentliggørelse af informationer om modtagere af midler fra Den Europæiske Garantifond for Landbruget, EGFL og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne, ELFUL
2. Skærpelse af regelsættet for nedsættelse af de månedlige og mellemliggende landbrugsbetalinger til medlemsstaterne
3. Øget mulighed for at anvende finansielle korrektioner (underkendelser) i tilfælde af mangler ved den efterfølgende regnskabskontrol i medfør af Rådsforordning (EØF) nr. 4045/89
4. Forøgelse/ afklaring af Kommissionens gennemførelsesbeføjelser
5. Løsning af tekniske problemer.

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne offentliggør informationer om de beløb, som støtte-modtagerne har modtaget fra EGFL og ELFUL. Offentliggørelsen skal finde sted en gang og opgøres pr. regnskabsår. For EGFL's udgifter skal de offentliggjorte informationer opdeles i direkte betalinger og andre støtteordninger og offentliggøres fra og med 16. oktober 2007. For ELFUL's udgifter, foreslås det at offentliggøre den samlede offentlige støtte pr. modtager samt pr. ordning fra og med 1. januar 2007.

Hvad angår skærpelsen af regelsættet for nedsættelse af de månedlige og øvrige foreløbige betalinger/refusioner af landbrugsstøtte til medlemsstaterne, har Kommissionen i forbindelse med behandlingen af forslaget oplyst, at forslaget medfører, at Kommissionen får mulighed for at nedsætte eller suspendere betalinger i op til 12 måneder med mulighed for forlængelser, hvis alle nedennævnte betingelser er opfyldt:

- Kommissionen har allerede pålagt to finansielle korrektioner for den samme foranstaltning og med den samme begrundelse.
- En eller flere kernekomponenter af den pågældende kontrolordning eksisterer ikke eller anvendes ikke effektivt på grund af de konstaterede manglers alvor eller vedvarende karakter.
- Kommissionen har konstateret, at medlemsstaten ikke har gennemført dens henstilling om at afhjælpe situationen, og at medlemsstaten ikke kan eller ikke vil afhjælpe de pågældende mangler i den nærmeste fremtid.

Ifølge forslaget vil Kommissionen inden suspenderingen eller nedsættelsen sende en advarselsskrivelse.

Hvad angår den øgede mulighed for at anvende finansielle korrektioner i de tilfælde, hvor medlemsstaterne ikke overholder deres kontrolforpligtelser i forhold til Rådskonvention (EØF) 4045/89 (efterfølgende regnskabskontrol), foreslår Kommissionen at ændre konventionens artikel 31, stk. 5, således at Kommissionen kommer til at råde over tilstrækkelig tid til at undersøge, om medlemsstaterne har opfyldt deres kontrolforpligtelser efter konventionen og i givet fald pålægge finansielle korrektioner. Udformningen af 24-månedesreglen i konventionens artikel 31, stk. 4, forhindrer i dag Kommissionen i at pålægge medlemsstaterne finansielle korrektioner som følge af utilstrækkelig tid.

Det foreslås desuden at tilpasse konventionens artikel 42, således at Kommissionen får mulighed for at vedtage gennemførelsesbestemmelser til alle bestemmelser i konventionen. Med en ny artikel om gennemsigtighed i konventionen bør der også henvises direkte til artiklen om gennemførelsesbeføjelser for gennemsigtighedsbestemmelser, så Kommissionen kan bemyndiges til at vedtage gennemførelsesbestemmelser.

Endelig foreslås det at løse en række mindre tekniske problemer, der navnlig vedrører sammenhængen mellem den finansielle forvaltning af ELFUL og den finansielle forvaltning af strukturfondene og finansieringen af interventionsforanstaltninger, hvis der ikke er fastsat et beløb pr. enhed.

Udtalelser

Europa-Parlamentets landbrugsudvalg har den 17. september 2007 fremlagt en betænkning om forslaget med en række ændringsforslag. Af betænkningen fremgår det bl.a., at Europa-Parlamentets landbrugsudvalg er enig med Kommissionen i den opfattelse, at oplysningerne skal offentliggøres på medlemsstatsniveau samt, at nedsættelse af fremtidige betalinger skal vedrøre misligholdelser, der vedrører samme betalingsorgans område, og at nedsættelsen skal stå i forhold til, hvor tungtvæjende misligholdelsen fortsat vil være. Europa-Parlamentets budgetudvalg har i betænkningen bl.a. udtalt, at man ønsker forøget Kommissionens sanktionsmuligheder over for medlemsstaters misligholdelser. Europa-Parlamentet forventes at afgive udtalelse den 10. oktober 2007.

Konsekvenser

Forslaget har ingen konsekvenser for EU's budget. Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Hvorvidt forslaget om offentliggørelse af støttemodtagere har statsfinansielle konsekvenser, er endnu uafklaret. Såfremt forslaget medfører udgifter til afholdelse af betalinger for CVR-data, som offentliggøres af Fødevareministeriets institutioner og efterfølgende downloades af virksomheder og borgere, vil forslaget kunne få statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget om øgede muligheder for Kommissionen til at gennemføre nedsættelser/suspensioner af betalinger til medlemslandene samt til at gennemføre finansielle korrektioner (underkendelser) vil kunne få statsfinansielle konsekvenser, såfremt disse instrumenter anvendes overfor Danmark.

Desuden vil kravet om offentliggørelse af informationer om støtten kræve nogen IT-udvikling, idet kravene i forslaget ikke efterleves i den offentliggørelse, som Direktoratet for FødevareErhverv foretager i dag. Udgifterne til denne IT-udvikling vil dog først kunne vurderes, når gennemførelsesbestemmelserne til forslaget er vedtaget.

Høring

På §2-udvalget (landbrug) den 3. juli 2007 bemærkede Landbrugsraadet, at man fortsat støtter offentliggørelse af støttemodtagere.

§ 2-udvalget er blevet hørt i skriftlig høring den 14. maj 2007. Landbrugsraadet lagde i den forbindelse vægt på, at der nu etableres fælles regler for, hvordan offentliggørelse af støttemodtagere i EU skal ske.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens foreløbige generelle holdning, at Danmark på det foreliggende grundlag kan støtte forslaget. Danmark vil dog arbejde for, at perioden for Kommissionens tilbageholdelse af refusioner/suspensioner til medlemslandene begrænses i forhold til de foreslåede 12 måneder.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Flertallet af lande finder det nuværende forslag problematisk med hensyn til forslagets regler om indførelse af skærpede regler for nedsættelse af månedlige og øvrige foreløbige betalinger/refusioner af landbrugsstøtte til medlemsstaterne, samt Kommissionens øgede mulighed for at anvende finansielle korrektioner i forbindelse med efterfølgende regnskabskontrol.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen indgik i samlenotat oversendt den 5. juli 2007 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2007.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevare, Landbrug og Fiskeri.

4. **Bulgariens anmodning til Rådet om godkendelse af statsstøtte til bulgarske landmænd ramt af tørke** **KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat

Resumé

Bulgarien forventes på det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) at anmode Rådet om at godkende statsstøtte svarende til ca 102 mio. EUR som forenelig med fællesmarkedet. Beløbet skal udbetales til bulgarske landmænd, som bl.a. kompensation for deres tab grundet langvarig og alvorlig tørke i landet i 2006-2007.

Baggrund

Bulgarien forventes på Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22. – 23. oktober 2007 at fremsætte en anmodning om i medfør af TEF artikel 88, stk. 2, 3. afsnit, at få Rådets tilslutning til at yde støtte på ca. 102 mio. EUR til bulgarske landmænd med det formål at sikre disse landmænds fortsatte eksistensgrundlag efter en langvarig og alvorlig tørke i 2006-07.

Støtten skal sikre, at landmændene økonomisk vil være i stand til at plante og så afgrøder i henholdsvis efteråret 2007 og foråret 2008 samt opdrætte husdyr på normal vis og derved fortsætte deres erhverv som landmænd.

TEF art. 88, stk. 2, 3. afsnit, 1. punktum har følgende ordlyd:

”På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed beslutte, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 87 eller de i artikel 89 nævnte forordninger, skal betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning.”

Bestemmelsen indebærer, at Rådet kan godkende statsstøtte. Det er ikke nogen betingelse for Rådets behandling af sagen, at medlemsstaten først har anmeldt den planlagte støtte til Kommissionen. Imødekommen af anmodningen kræver enstemmighed.

Anmodningen forventes sat på dagsordenen for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober 2007 med henblik på afstemning.

Nærhedsprincippet

Sagen vedrører en anmodning om statsstøtte, som skal behandles efter reglerne i TEF artikel 87-88. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

Formål og indhold

Bulgarien begrundes sin anmodning med langvarig tørke i vinteren 2006 og særligt i foråret 2007, som forventes at medføre et tab på op til ca. 574 mio. EUR. Regnmængden har i de første fem må-

neder af 2007 været mellem 50% og 90% mindre end normalt, og den gennemsnitlige temperatur for disse måneder har været 2-3 grader højere end normalt. Der er dog visse udsving i, hvor hårdt de forskellige regioner er ramt. Produktionsomkostningerne i korn- og husdyravlssektoren er pga. tørken steget markant, hvilket vil få en ugunstig virkning på den kommende såsæson og normale husdyrproduktion. Bulgarien har fremlagt et omfattende dokumentationsmateriale, hvoraf fremgår, at produktionsnedgangen er ca. 53% for korn og ca. 39% for oliefrø. Det anføres desuden, at de fleste landmænd har haft et tab på 30 % i forhold til tidligere år.

Den påtænkte støtte har bl.a. til hensigt at afværge konkurser og skal ydes til erstatning for tab som følge af tørken, til køb af foder og til erstatning for andre skader som følge af tørken og det markant lavere udbytte af afgrøderne. Bulgarien oplyser, at indtil Rådet har truffet afgørelse, vil Bulgarien udbetale støtte i henhold til den gældende de minimis-ordning for landbrugssektoren (1860/2004).

Som bilag til anmodningen har Bulgarien vedlagt en rapport fra "National Commission for independent monitoring of the influence of the unfavourable climate events on agriculture". I rapportens konklusion forudsættes det, at støtten opfylder kriterierne i art. 11 i gruppefritagelsen for SMV'er i den primære landbrugssektor (jf. Kommissionens forordning (EF) nr. 1857/2006¹) og man foreslår derfor, at støtteordningen anmeldes i henhold til denne forordnings procedurer i art. 20. Det betyder en forenklet anmeldelsesprocedure, hvorefter støtteordningen kan sættes i kraft 10 dage efter, et kortfattet anmeldelseskema er sendt til Kommissionen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Notatet er sendt i høring i § 2-udvalget (landbrug) den 1. oktober 2007.

Landbrugsraadet skriver i høringssvar af 2. oktober 2007, at det er deres principielle opfattelse, at statsstøtte kun undtagelsesvis bør tillades, og når der foreligger tungtvejende begrundelser for det.

Landbrugsraadet er bekendt med, at landbruget i både Rumænien og Bulgarien har været ramt af tørke i et omfang, der formentlig vil kunne begrunde en vis national støtte. Landbrugsraadet er dog ikke på det foreliggende grundlag i stand til at vurdere nærmere, om det ønskede omfang af støtten er rimeligt.

¹ Kommissionens forordning (EF) nr. 1857/2006 af 15. december 2006 om anvendelse af traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion af landbrugsprodukter, og om ændring af forordning (EF) nr. 70/2001

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den generelle danske holdning, at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemslandenes statsstøtteordninger og disses forenelighed med EF-traktatens regler, idet man dog under helt særlige, ekstraordinære og konkrete omstændigheder kan undlade at stemme eller stemme for Rådets godkendelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemsstater ikke vil modsætte sig anmodningen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Rumæniens anmodning til Rådet om godkendelse af statsstøtte til rumænske landmænd ramt af tørke

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

Resumé

Rumænien forventes på det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) at anmode Rådet om at godkende statsstøtte svarende til 400 mio. EUR som forenelig med fællesmarkedet. Beløbet skal udbetales til rumænske landmænd, som bl.a. kompensation for deres tab grundet langvarig og alvorlig tørke i landet i 2006-2007.

Baggrund

Rumænien forventes på Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22. – 23. oktober 2007 at fremsætte en anmodning om i medfør af TEF artikel 88, stk. 2, 3. afsnit, at få Rådets tilslutning til at yde støtte på ca. 400 mio. EUR til rumænske landmænd med det formål at sikre disse landmænds fortsatte eksistensgrundlag efter en langvarig og alvorlig tørke i 2006-07. Støtten skal sikre, at landmændene økonomisk vil være i stand til at plante og så afgrøder i henholdsvis efteråret 2007 og foråret 2008 og derved fortsætte deres erhverv som landmænd.

TEF art. 88, stk. 2, 3. afsnit, 1. punktum har følgende ordlyd:

”På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed beslutte, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 87 eller de i artikel 89 nævnte forordninger, skal betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning.”

Bestemmelsen indebærer, at Rådet kan godkende statsstøtte. Det er ikke nogen betingelse for Rådets behandling af sagen, at medlemsstaten først har anmeldt den planlagte støtte til Kommissionen. Imødekommen af anmodningen kræver enstemmighed.

Anmodningen forventes sat på dagsordenen for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober 2007 med henblik på afstemning.

Nærhedsprincippet

Sagen vedrører en anmodning om statsstøtte, som skal behandles efter reglerne i TEF artikel 87-88. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

Formål og indhold

Rumænien begrundede anmodningen om statsstøtte med den dårlige økonomiske situation, som de rumænske landmænd befinder sig i, som følge af den meget alvorlige og langvarige tørke, som har ramt store dele af landet i 2006-2007, med risiko for ørkendannelse i flere egne af landet til følge.

I anmodningen henviser Rumænien til den klimatiske set meget kritiske situation, som landet har befundet sig i det sidste årti, som har været præget af tiltagende tørke som følge af generel mangel på regn kombineret med ekstrem varme, hårde storme, ekstreme regnskyl og hagl. Ifølge Rumæniens nationale meteorologiske institut har tørken i år været den mest alvorlige i de sidste 60 år. Fra august 2006 til sommeren 2007 har landet således været plaget af en ekstrem og tiltagende tørke med en regnmængde på under 350 mm/m² i en periode på mere end 8 måneder. Samtidig har gennemsnitstemperaturen med 25 grader i marts, 35 grader allerede i maj og indtil 50 grader målt ved jordbunden haft en særdeles ødelæggende effekt for vegetationen.

Rumænien anfører i det medfølgende materiale, at det estimerede gennemsnitlige kornudbytte for 2007 udgør 45% af det gennemsnitlige udbytte fra de forrige år (2004-2006).

Rumænien oplyser endvidere, at tørken har medført omfattende skader på korn- og foderproduktionen i 34 delstater ud af i alt 42 i Rumænien. Landmændenes indkomster er derfor blevet drastisk reduceret i et sådant omfang, at der er opstået alvorlig risiko for, at landmændene ikke vil have tilstrækkelige midler til plantning af nye afgrøder, hvorved de er i nærliggende fare for at gå konkurs.

Rumænien oplyser, at de totale skader skønnes at beløbe sig til ca. 1200 millioner EUR, uden at for tjenesten ved salg af produkterne herved er medregnet.

Rumænien anmoder om godkendelse til at kunne yde statsstøtte på ca. 400 millioner EUR.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Notatet sendes i høring i § 2- udvalget (landbrug) den 1. oktober 2007.

Landbrugsraadet skriver i høringsvar af 2. oktober 2007, at det er deres principielle opfattelse, at statsstøtte kun undtagelsesvis bør tillades, og når der foreligger tungtvejende begrundelser for det.

Landbrugsraadet er bekendt med, at landbruget i både Rumænien og Bulgarien har været ramt af tørke i et omfang, der formentlig vil kunne begrunde en vis national støtte. Landbrugsraadet er dog ikke på det foreliggende grundlag i stand til at vurdere nærmere, om det ønskede omfang af støtten er rimeligt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den generelle danske holdning, at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemslandenes statsstøtteordninger og disses forenelighed med EF-traktatens regler, idet man dog under helt særlige, ekstraordinære og konkrete omstændigheder kan undlade at stemme eller stemme for Rådets godkendelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemsstater ikke vil modsætte sig anmodningen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. (Evt.) Forslag til midlertidig suspendering af importtold for korn KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

Resumé

Kornmarkedet er i begyndelsen af markedsåret 2007/2008 karakteriseret ved historisk høje priser. Samtidig ventes 2007-høsten at blive væsentligt lavere end sidste år som følge af ugunstige vejrforhold, hvorfor det må forventes, at de private lagre bliver mindsket. Med henblik på at afhjælpe den pressede situation på kornmarkedet oplyste landbrugskommissæren i forbindelse med rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. september 2007, at Kommissionen snarest vil fremsætte forslag om en midlertidig suspendering af importtold for korn.

Baggrund

Kommissionen ventes snarest at fremsætte forslag om midlertidig suspendering af importtold for korn. Det er ikke afklaret, hvorvidt forslaget vil være i form af et forslag til en rådsbeslutning eller et forslag til rådsforordning.

Det er endnu ikke afklaret, om forslaget vil blive fremsat med hjemmel i TEF artikel 37, hvorefter det vil kunne vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet. Det er muligt, at forslaget kan blive fremsat med hjemmel i TEF artikel 133, hvormed Rådet kan vedtage forslaget med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Det forventes, at Kommissionen på det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober 2007 vil præsentere et forslag med henblik på drøftelse.

Nærhedsprincippet

Et forslag om suspendering af importtold for korn vil være led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet vil være tilgodeset.

Formål og indhold

Situationen på kornmarkedet

Kornmarkedet er i begyndelsen af markedsåret 2007/2008 (1. juli 2007-30. juni 2008), karakteriseret ved historisk høje priser i både EU og på verdensmarkedet.

Høsten i 2006 blev på 266 mio. ton, hvilket var lavere end forventet og skyldtes ugunstige forhold under høsten. Som følge heraf er interventionslagrene mindsket betydeligt i løbet af markedsåret 2006/2007 (fra 14 mio. ton til 2,5 mio. ton). Derudover skønnes de private lagre ligeledes at være faldet. Importen anslås i markedsåret 2006/2007 til 11,3 mio. ton (10 mio. ton i 2005/2006) og eksporten anslås til 21,7 mio. ton (24,9 mio. ton i 2005/2006).

Høsten i 2007 ventes ligeledes negativt påvirket af ugunstige vejrforhold, hvor særligt Rumænien og Bulgarien har været hårdt ramt af tørke. De foreløbige estimater for 2007-høsten indikerer en produktion på 251-258 mio. ton.

Siden juli måned 2007 har EU importeret 6 mio. ton korn. Til sammenligning havde EU på samme tidspunkt sidste år kun importeret 3,6 mio. ton. Siden juli måned har EU eksporteret 4,5 mio. ton. Til sammenligning havde EU på samme tidspunkt sidste år eksporteret 4,8 mio. ton. EU er således på nuværende tidspunkt nettoimportør af korn.

Importtold inden for kornsektoren

Toldsatserne for alle kornprodukter er som udgangspunkt bundne inden for WTO-aftaler i den fælles toldtarif. Imidlertid er de anvendte toldsatser for visse kornprodukter forskellige fra de bundne toldsatser. For hård hvede, blød hvede af høj kvalitet, rug, majs og sorghum beregnes importtolden på baggrund den såkaldte Blair House-aftale. Det indebærer, at importtolden for disse produkter beregnes ved at forhøje den gældende interventionspris med 55 % fratrukket en repræsentativ importpris. Importtolden beregnes hver 14. dag. Importtolden kan aldrig overstige den bundne sats i den fælles toldtarif.

Pr. 16. september 2007 er importtolden for hård hvede, blød hvede af høj kvalitet, rug og sorghum 0,00 €/ton, mens den for majs er 1,93 €/ton. Importtolden for majs har fluktueret meget den seneste tid og var eksempelvis 16,21 €/ton pr. 3. juli 2007.

Derudover eksisterer der en række importkontingenter for byg², maltbyg³ og blød hvede af middel og lav kvalitet⁴ med en importtold på henholdsvis 16 €/ton, 8 €/ton og 12 €/ton. Ved import uden for disse importkontingenter er importtolden henholdsvis 93 €/ton, 93 €/ton og 95 €/ton. Endelig eksisterer der et toldfrit kontingent på 242.074 ton majs, som allerede er blevet opbrugt. For majs og sorghum importeret i Spanien og Portugal findes der importkontingenter med reduceret importtold.

Det forventede forslag

I det forventede forslag antages det, at Kommissionen vil fremsætte forslag om at suspendere den generelle toldsats samt revidere administrationen af toldkontingenter, således at toldsatsen suspenderes indenfor kontingentet, mens toldsatsen ved import udenfor kontingentet nedsættes eller suspenderes.

Udtalelser

Det er endnu ikke afklaret, hvorvidt Europa-Parlamentet vil blive hørt, idet det vil afhænge af hjemmelsgrundlaget for forslaget.

Konsekvenser

Et forslag om suspendering af importtold for korn må forventes at få finansielle konsekvenser for EU's budget som følge af en manglende indtægt.

Eventuelle administrative konsekvenser for det offentlige er ikke afklaret på nuværende tidspunkt.

En fjernelse af importtold for korn kan som udgangspunkt være et positivt skridt for f.eks. svine-sektoren, da det alt andet lige vil medføre billigere foderkorn med potentielt lavere produktionsomkostninger til følge.

En fjernelse af importtold for f.eks. majs kan dog formodes ikke at få den store effekt. Dette skal ses i lyset af, at selv om der f.eks. i USA er forventninger til en god majs-høst, så er import af majs fra USA ikke mulig, da der er tale om GMO-afgrøder, som ikke er godkendt i EU. I relation til import af hvede fra USA kan det bemærkes, at den amerikanske hvedeproduktion er kendetegnet ved ikke at anvende GMO-varianter.

En fjernelse af importtold på korn kan formodes at gøre det mere interessant for tredjelande at eksportere GMO-fri korn til EU.

Høring

Notatet er sendt i høring i § 2-udvalget (landbrug) den 1. oktober 2007.

Fødevarerindustrien skriver i høringssvar af 2. oktober 2007, at Fødevarerindustrien støtter Kommissionens forventede forslag om en midlertidig suspension af importtold for korn.

² Byg: Kontingent på 306.215 ton med en importtold på 16 €/ton.

³ Maltbyg: Kontingent på 50.000 ton med en importtold på 8 €/ton.

⁴ Hvede af middel og lav kvalitet: Kontingent på 2.989.240 ton med en importtold på 12 €/ton.

Landbrugsraadet skriver i høringsvar af 2. oktober 2007, at de støtter en midlertidig suspension af toldsatterne for alle kornarter.

Støtten skal ses i lyset af den kraftige stigning i foderpriserne for den animalske sektor, og den dermed følgende negative påvirkning af konkurrenceevnen sammenlignet med konkurrerende tredjelande.

Det er Landbrugsraadets opfattelse, at suspensionens længde bør være begrænset til det indeværende markedsår, der udløber den 30. juni 2008. En eventuel forlængelse bør kun ske efter en fornyet vurdering af de markedsmæssige konsekvenser.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at der tages hånd om den pressede situation på kornmarkedet. Regeringen er derfor positiv over for en midlertidig suspendering af importtold på korn. Regeringen ser endvidere forslaget som et skridt i den rigtige retning mod ophævelse af toldbeskyttelsen i EU.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være et kvalificeret flertal for et eventuelt forslag om suspendering af importtold på korn.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2008 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande for Østersøen

KOM (2007) 492

Genoptryk af grundnotat oversendt den 1. oktober 2007. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget vedrører fastsættelse af TAC og kvoter samt betingelserne for fiskeriet af visse fiskebestande i Østersøen for 2008.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 492 endelig af 3. september 2007 fremsendt et forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2008 af de samlede tilladte fangstmængder (TAC) og kvoter samt betingelserne for fiskeriet af visse fiskebestande i Østersøen. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 4. september 2007.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 20, stk. 1 og stk. 4 i Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik samt under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 847/1996 om supplerende betingelser for forvaltningen af TAC og kvoter fra år til år. Forslaget kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober 2007 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Kommissionens forslag om fastsættelse af TAC og kvoter samt betingelserne for fiskeriet af visse fiskebestande i Østersøen for 2008 består af TAC og kvoter samt begrænsning i fiskeriindsatsen. Fastsættelse af tekniske regler samt kontrolbestemmelser er fastlagt i forbindelse med den flerårige forvaltningsplan for torsk i Østersøen, som der blev opnået politisk enighed om i juni 2007. Ligeledes opstiller planen langsigtede mål for niveauet af fiskeridødeligheden, en mekanisme til fastsættelse af TAC'en, der afhænger af den aktuelle fiskeridødelighed, en begrænsning i fiskeriindsatsen i form af reduktion i antallet af havdage samt lukkede perioder og områder.

TAC og kvoter for visse fiskebestande

Forslaget indeholder Kommissionens forslag til fastsættelse af TAC'er for EU for følgende arter: For torsk fastsættes en TAC i den vestlige Østersø til 17.930 t, hvilket er en reduktion på 33 pct. i forhold til TAC'en i 2007 (26.696 t). Dette vil give Danmark en reduktion i kvoten på 3.826 t til i alt 7.827 t.

For torsk i den østlige Østersø fastsættes en TAC på 31.561 t, hvilket er en reduktion på 23 pct. i forhold til 2007 (40.805 t). Dette vil give Danmark en kvotereduktion på 2.124 t til i alt 7.250 t.

For sild fastsættes en TAC på 39.600 t for den vestlige del af Østersøen, svarende til et fald på 20 pct. i forhold til TAC'en i 2007, hvilket betyder et fald i den danske kvote på 1.388 t til i alt 5.551 t.

I den centrale del af Østersøen fastsættes en TAC på 148.407 t, svarende til en stigning på 11 pct. i forhold til 2007. Det betyder en stigning i den danske kvote på 345 t til i alt 3.265 t.

For brisling fastsættes en TAC på 432.000 t svarende til et fald på 5 pct. i forhold til 2007. Det betyder et fald i den danske kvote på 2.219 t til 42.514 t.

For laks fastsættes en TAC på 364.392 stk. svarende til en reduktion på 15 pct. i forhold til 2007. Dette vil give Danmark en kvotereduktion på 13.325 stk. til i alt 75.511 stk.

For så vidt angår rødspætte fastsættes en TAC for 2008 på 3.201 t svarende til en reduktion på 15 pct. Det betyder et fald i den danske kvote på 405 t til 2.293 t.

Begrænsning i fiskeriindsatsen

Forslaget indebærer lukning af fiskeriet i perioden 1. – 30. april i den vestlige Østersø og i perioden 1. juli til 31. august i den østlige Østersø, hvilket er fastlagt i den flerårige torskeplan for Østersøen. Denne del er således videreført fra torskeplanen med henblik på implementering. Der er i øjeblikket henholdsvis 248 og 222 fiskedage i den vestlige og østlige Østersø. Med en reduktion på 10 % ender dette i 2008 på 223 dage i vest og 200 dage i øst. Hertil kommer mulighed for tildeling af 4 ekstra dage i 2008, som kompensation for antal ophuggede fartøjer siden januar 2005.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

De samlede erhvervsøkonomiske konsekvenser vurderes som negative som følge af færre fiskerimuligheder efter torsk i Østersøen.

Forslaget har ingen konsekvenser for EU's budget.

Høring

Sagen blev drøftet i §5-udvalget den 28. september 2007.

Danmarks Fiskeriforening fandt, at det var urimeligt, når lovlydige fiskere betaler for ulovligt fiskeri i visse dele af Østersøen gennem en reduktion i den samlede TAC. Dette synspunkt blev bakket op af Sammenslutningen af Danske Fiskeriforeninger samt Dansk Fisk. Ligeledes nævnte Danmarks Fiskeriforening, at man er enig i ØstersøRAC's anbefalinger til TAC for 2008. Dog så man gerne en uændret TAC for torsk i vestlige Østersø. Det blev i den forbindelse understreget, at man fandt reduktionen i TAC for brisling og rødspætte urimelig. Dette blev bakket op af Sammenslutningen af Danske Fiskeriforeninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark kan generelt støtte Kommissionens forslag til fastsættelse af TAC, men ønsker at TAC for torsk i østlige Østersø fastsættes i henhold til den flerårige plan for torsk⁵, mens man fra dansk side støtter en begrænset reduktion i vestlige Østersø. Ligeledes ønsker man fra dansk side en afklaring af, hvad Kommissionen agter at foretage sig i anledning af det ulovlige fiskeri efter torsk i den østlige Østersø.

Danmark støtter ligeledes en gradvis reduktion af fiskeriindsatsen, som det er vedtaget i den flerårige plan for torsk.

⁵ Rådets Forordning (EF) nr. 1098/2007

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslaget kan vedtages på rådsmødet i oktober. Dog kan det ikke udelukkes, at det forestående valg i Polen kan betyde, at forslagens vedtagelse udskydes til november eller december. En række medlemslande, herunder Danmark, ønsker at Kommissionen foretager de nødvendige skridt i forhold til det ulovlige og urapporterede fiskeri i den Østlige Østersø. Mange lande er uenige i Kommissionens forslag til fastsættelsen af TAC for torsk, specielt den østlige Østersø.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 1. oktober 2007.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

8. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2008

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

Resumé

Punktet forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.- 23. oktober 2007 for at identificere og drøfte væsentlige emner i de forestående konsultationer med Norge om fastlæggelse af fiskerimuligheder for 2008.

Baggrund

Fiskerisamarbejdet mellem EU og Norge er baseret på en bilateral fiskeriaftale. EU og Norge har på baggrund af aftalen siden 1978 årligt gennemført konsultationer om fiskeriet for en række vigtige bestande i Nordsøen og Skagerrak, i farvandene vest for de britiske øer, ved Grønland, samt for EU's fiskeri i Barentshavet.

Forhandlingerne mellem EU og Norge forløber over to runder. Første runde finder sted i Bergen den 5. – 9. november 2007 og anden runde i Bruxelles den 21. – 25. november 2007.

Punktet forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.- 23. oktober 2007 for at identificere og drøfte væsentlige emner i de forestående konsultationer med Norge om fastlæggelse af fiskerimuligheder for 2007. Punktet forventes ligeledes drøftet på rådsmødet i november.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet konsultationerne er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Aftalen mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af en række vigtige fællesbestande i Nordsøen og Skagerrak, herunder torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel. EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC (den totale tilladte fangstmængde) for disse bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Der er for torsk, sild, kuller og sej aftalt langsigtede forvaltningsplaner, der løbende tilpasses. I 2007 skal forvaltningsplanerne for sej revideres, ligesom EU og Norge skal forhandle om en ny forvaltningsplan for rødspætte.

I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen såsom blåhvilling, havtaske, jomfruhummer, rejer og tobis, samt arktisk torsk, rødfisk, arktisk sej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand.

Af betydning for fiskeriaftalen er derfor også de multilaterale forhandlingerne mellem EU, Norge, Island og Færøerne om forvaltningen af blåhvilling og makrel.

Fiskeriaftalen mellem EU og Norge er den tredjelandsaftale, som har størst betydning for dansk fiskeri. Af de fællesforvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte og sild af betydning for Danmark. Danmark råder over hhv. 20, 20 og 25 pct. af EU's kvoter for disse bestande, der hører til blandt hjørnestenene i dansk fiskeri. Af stor betydning er også fiskeriet efter havtaske og jomfruhummer i norsk farvand, hvor Danmark har tæt på 100 pct. af EU's kvote.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse

Konsekvenser

Sagen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danske fiskere fanger en betydelig del af de samlede EU-fangster i norsk zone. Aftalen med Norge er den fiskeriaftale, der har størst betydning for dansk fiskeri. Væsentlige ændringer i fangstmulighederne vil følgelig have betydning for fiskerierhvervets økonomi.

Høring

Sagen blev drøftet i §5-udvalget den 28. september 2007.

Danmarks Fiskeriforening understregede vigtigheden af Norgesaftalen for dansk fiskeri, herunder særligt TAC-niveauerne for de fælles forvaltede bestande.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation opfordrede til, at Danmark støtter den af Det regionale rådgivende Råd for de pelagiske bestandes (RAC) enstemmige anbefaling om en reduktion af TAC'en for Nordsøsild i 2008 på 35 pct., der efterfølgende holdes konstant i en treårig periode.

Regeringens foreløbige holdning

Danmark er positiv over for en drøftelse i Rådet om retningslinier for EU's forhandlingsposition forud for forhandlingerne med Norge.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

De berørte medlemslande vil under drøftelsen tilkendegive deres prioriteter i de kommende forhandlinger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

9. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om opnåelse af bæredygtighed i EU's fiskeri ved hjælp af et maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) KOM (2006) 360

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 9. november 2006.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionen har fremlagt en meddelelse, hvori den lægger op til en ny målsætning for forvaltningen af fiskeriressourcerne. Fiskeridødeligheden - dvs. den andel af bestanden, som fiskeriet årligt fjerner fra bestanden - er for stor i forhold til bestandenes produktionskapacitet. Kommissionen finder, at en langsigtet forvaltning ud fra princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) kan genoprette de overfiskede bestande i overensstemmelse med forpligtelserne fra Verdenstopmødet i Johannesburg 2002. MSY-princippet indebærer, at der for de enkelte fiskebestande skal findes et niveau for fiskeridødeligheden, som sikrer, at bestanden årligt giver det maksimalt bæredygtige udbytte. Gennemførelse af MSY-princippet vil nødvendiggøre reduktion af fiskeriindsatsen for på sigt at opnå et større udbytte af fiskebestandene.

Baggrund

Kommissionen har den 5. juli 2006 fremsendt en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om opnåelse af et større udbytte i EU's fiskeri ved hjælp af princippet om et maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY). Det maksimalt bæredygtige udbytte defineres som det maksimumudbytte, der årligt kan fiskes af en bestand uden at svække bestandens produktionskapacitet.

Meddelelsen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en meddelelse om principper for den fælles fiskeripolitik og ikke om forslag til konkrete retsakter. På denne baggrund er spørgsmålet om nærhedsprincippet ikke relevant.

Formål og indhold

EU-medlemslandene forpligtede sig på Verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg 2002 til at sikre eller genoprette fiskebestandene, så de senest i 2015 kan give et maksimalt bæredygtigt udbytte.

Kommissionen påpeger, at EU-landenes fangster af ikke mindst de demersale bestande, som torsk, er blevet reduceret kraftigt inden for de seneste årtier. Fiskeridødeligheden - dvs. den andel af bestanden, som fiskeriet årligt fjerner fra bestanden - har været for stor i forhold til bestandenes produktionskapacitet, hvorfor bestandene er blevet overfisket. Resultatet er stadig mindre fangster, større discard af ungfisk, mindre lønsomhed i fiskeriet samt voksende import af fiskeprodukter til EU.

Kommissionen finder, at en langsigtet forvaltning ud fra MSY-princippet kan genoprette de overfiskede bestande i overensstemmelse med forpligtelserne fra Verdenstopmødet i Johannesburg 2002.

Anvendelse af MSY-princippet vil ikke blot medvirke til at hindre, at sårbare bestande kolliderer. Det vil også sikre større fisk og fiskebestande og dermed større og stabile fangstmuligheder, hvorved fiskeriets omkostninger reduceres og indtjeningen i fiskeriet kan øges. Reduktion af fiskeridødeligheden vil desuden medvirke til reduktion af discarden af ungfisk og ikke-målarter samt forbedre EU's handelsbalance for fiskeriprodukter. MSY-princippet adskiller sig dermed fra de hidtidigt anvendte målsætninger om maksimumgrænser for fiskeridødelighed, så kollaps af fiskebestande blev undgået.

Kommissionen påpeger, at indførelse af MSY må ske ud fra en langsigtet strategi, der indebærer, at man søger at skabe balance mellem fiskeriaktiviteterne og bestandenes produktionskapacitet. Dette kan ske gradvist ved at reducere antallet af fiskefartøjer eller fiskeriindsatsen.

Langsigtede planer skal være det primære instrument til at implementere MSY-princippet. Planerne skal udformes efter høring af de berørte fiskere, forbrugere og andre aktører. Uvildig biologisk rådgivning skal danne grundlag for enhver plan. Økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser af foreslåede foranstaltninger skal behørigt tages i betragtning.

De langsigtede planer skal indeholde en bred vifte af forvaltningsinstrumenter, herunder metoder for årlige justeringer af TAC-niveauet og fiskeriindsatsen og under hensyntagen til forsigtighedsprincippet. Hvor det er passende, skal tekniske bestemmelser, fx lukkede områder og sæsoner også medtages i bestemmelserne.

Kommissionen påpeger, at det skal afklares, med hvilken hastighed man skal nærme sig MSY-målene og hvordan overgangen skal forvaltes. Når de langsigtede planer er vedtaget, er det op til medlemslandene i den nationale forvaltning at sikre den nødvendige tilpasning enten gennem:

- 1) reduktion af flådekapaciteten eller

2) begrænsning af fiskeriindsatsen (fx oplægning, havdage) og fiskeriets effektivitet.

Kommissionen fremhæver, at reduktion af flådekapaciteten både vil give en bedre udnyttelse af de økonomiske ressourcer og være den foranstaltning, som er nemmest at kontrollere og håndhæve. I begge tilfælde kan der anvendes finansiering gennem FIUF og efter 1. januar 2007 Den Europæiske Fiskerifond.

Indførelse af langsigtede planer

Kommissionen vil i de kommende år fremsætte en række langsigtede planer for at sikre, at de vigtige bestande i EU-farvande udnyttes efter MSY-princippet. Også for bestande, som forvaltes sammen med tredjelande, vil Kommissionen søge at udvikle fælles forvaltning ud fra MSY-princippet. Planerne vil være fiskeribaserede, dvs. rettet mod bestande, der fanges i det samme fiskeri.

Det vil tage tid at udarbejde alle de nødvendige forvaltningsplaner og det vil være nødvendigt at sikre, at de årlige beslutninger i Rådet om fiskerimuligheder fremover tager hensyn til 2015-målet og i det mindste ikke gør det sværere at nå målet. Som et første skridt bør EU fra 2007 træffe beslutninger om fiskerimulighederne, som sikrer, at der ikke sker en stigning i fiskeriniveauet for nogen af de bestande, som allerede er overfiskede.

Processen foregriber ikke andre foranstaltninger end de genopretningsplaner, der er iværksat for at mindske risikoen for nedfiskning af bestande på kort sigt.

Formandskabet har den 14. september 2007 fremlagt et udkast til rådskonklusioner. I udkastet anføres bl.a. følgende: Det bemærkes, at MSY konceptet ikke nødvendigvis er en fast formular, men snarere en søgning efter forvaltningsstrategier som har til hensigt at udvikle store langsigtede udbytter, mens man sikrer sig, at risikoen for, at fiskebestandenes reproduktionskapacitet hæmmes, bliver lille. Rådet tilslutter sig synspunktet, at måden at nå målet på er gennem en gradvis reduktion af fiskeridødeligheden. Vigtigheden af at overveje sociale og økonomiske virkninger understreges, og det vurderes, at forvaltningsplaner, som implementerer MSY målet, bør ledsages af en miljømæssig, social og økonomisk konsekvensvurdering. Endvidere bekræftes forpligtelsen til at konsultere interesseorganisationer, inkl. RAC'er, og deres aktive involvering i forberedelsen og implementeringen af langsigtede forvaltningsplaner hilses velkomment. Det bemærkes, at man er opmærksom på vanskelighederne i relation til blandede fiskerier, men man tror på, at en tilpasset fremgangsmåde baseret på grupper af associerede bestande kan udgøre en fremgangsmåde.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse den 6. september 2007. Europa-Parlamentet forholder sig kritisk til indførelse af modellen med MSY på nuværende tidspunkt, idet forslag herom ikke anses for at være tilstrækkeligt modent. Europa-Parlamentet mener, at det er nødvendigt at foretage en grundigere og bedre behandling af problemer og mangler ved samt målsætningerne for selve EU's bevarelses- og forvaltningspolitik med henblik på at træffe afgørelse om, hvilke foranstaltninger der er hensigtsmæssige til at gennemføre de mest tiltrængte ændringer i den nuværende fælles fiskeripolitik.

Europa-Parlamentet henviser bl.a. til, at forskerne generelt mener, at den oprindelige formulering af modellen med et maksimalt bæredygtigt udbytte allerede er forældet på grund af vanskelighederne ved at lade forvaltningen styre af en teoretisk matematisk model, som kræver detaljeret viden om bestandsudviklingen og mangeårige rækker af data for at blive formuleret præcist. Det bemærkes samtidig, at for en stor del af forskerne, herunder for FAO, er den klassiske model for MSY blevet overhalet af andre progressive tilgangsmåder, som betragter økosystemet som en helhed og bl.a. inddrager miljømæssige aspekter og samspillet mellem befolkningen og de økonomiske og sociale aspekter.

Der henvises endvidere til, at det er uhyre kompliceret at anvende MSY i forvaltningen af flerartsfiskeriet, der er den type fiskeri, som størstedelen af EU-fiskerflåden udøver.

Europa-Parlamentet beklager manglen på analyser og løsninger i Kommissionens meddelelse vedrørende disse aspekter i særdeleshed og i almindelighed manglen på en mere tilbunds gående evaluering af, hvad anvendelsen af en model med MSY medfører.

Europa-Parlamentet går ind for en gradvis indførelse af et system, der kan føre til en fiskeripolitik, som i stadig større omfang tilpasses den biologiske ydeevne hos nogle fiskeressourcer, der er under genopbygning, således at bæredygtigheden i EU's fiskeri i højere grad bliver en garanti og ikke en bekymring og opfattes således, når der cirkulerer fiskeriprodukter fra EU over hele verden.

Konsekvenser

Meddelelsen og rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser, statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU-budgettet, ligesom meddelelsen ikke har administrative konsekvenser for erhvervet eller berører beskyttelsesniveauet.

Gennemførelse af MSY-princippet kan på kort sigt indebære færre fangstmuligheder. På længere sigt vil MSY-princippet sikre økonomiske gevinster i form af et maksimalt udbytte af fiskebestandene.

Høring

§ 5-udvalget er blevet hørt i skriftlig procedure om meddelelsen. Danmarks Fiskeriforening bemærker overordnet, at man undrer sig over, at processen med MSY er igangsat på mange områder, før end de relevante biologiske niveauer er fastlagt. Endvidere oplyses, at der i Nordsø-RAC'en er nedsat forskellige grupper, som medio september 2006 påbegynder behandling af de langsigtede politikker for de forskellige arter under hensyntagen til MSY.

Ved møde i § 5-udvalget (fiskeri) den 6. november 2006 bemærkede Danmarks Fiskeriforening i relation til meddelelsen, at det er et skridt i den forkerte retning, såfremt man vurderer bestandene enkeltvis bestand for bestand i stedet for en fælles forvaltning af blandede fiskerier.

WWF Danmark fremførte, at det anses for positivt, at der fastsættes ambitiøse mål, men at det er vigtigt, at man i diskussionen ikke glemmer de bredere perspektiver som økosystembaseret forvaltning.

Ved møde i §5-udvalget den 28. september 2007 var der ingen bemærkninger til selve udkastet til rådskonklusioner.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at udviklingen for flere økonomisk vigtige fiskebestande er bekymrende. Regeringen støtter derfor en ny langsigtet målsætning for en bæredygtig forvaltning af fiskeriressourcerne i EU, der sikrer et større økonomisk udbytte af fiskebestandene.

Det er vigtigt at sikre, at indførelse af langsigtede planer ud fra MSY-princippet sker med fiskerierhvervets aktive medvirken. Planer og mål skal baseres på et solidt videnskabeligt grundlag og løbende revideres. Det er samtidigt vigtigt at sikre, at der sikres en glidende og stabil overgang til MSY-mål, hvor der tages hensyn til økonomiske og miljømæssige virkninger.

Regeringen forholder sig positivt over for en vedtagelse af rådskonklusioner om MSY.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at der generelt er tilslutning til anvendelse af MSY-princippet i den fælles fiskeripolitik, jf. erklæringsteksten fra Verdenstopmødet i Johannesburg 2002.

De traditionelle fiskerilande må dog forventes at lægge vægt på, at der i det videre arbejde med konkrete forvaltningsplaner ud fra MSY-princippet også på kort sigt tages hensyn til de socio-økonomiske konsekvenser og at planerne udarbejdes i samarbejde med ikke mindst de berørte fiskerierhverv. Implementering i forhold til bestande, som forvaltes i samarbejde med tredjelande er også et forhold, som visse medlemslande fokuserer på.

Der forventes generel tilslutning til vedtagelse af rådskonklusioner om MSY.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 17. november 2006 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20.-21. november 2006, jf. samlenotat af 9. november 2006.

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. september 2006.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

10. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om definition, betegnelse, præsentation og mærkning af spiritus.

KOM (2005) 125

Der henvises til særskilt notat fra Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender.

11. Dyresundhedsstrategi for Den Europæiske Union (2007-2013)

KOM (2007) 539

Der henvises til særskilt notat fra Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender.